

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

CURRICULUM ȘCOLAR

pentru

SOCIOLOGIE

CLASA a XI-a

ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ WALDORF

Aprobat prin Ordin al Ministrului
nr. .... / .....

București

2000

1. NOTĂ DE PREZENTARE

Sociologia reprezintă disciplina propusă pentru clasa a XI-a, profilul umanist, specializarea filologie. Curriculumul pentru sociologie răspunde cerințelor actuale ale învățământului românesc și este în conformitate cu noile orientări pe plan mondial privind:

- Predarea științelor sociale
- Devenirea ființei umane și a lumii, din perspectiva cercetărilor antropologice orientate antropozofic

Îndeplinirea rolului formativ în pedagogia Waldorf presupune dezvoltarea gândirii tânărului în devenire prin stimularea și organizarea activităților ce ocrotesc individualitatea și care asigură manifestarea mobilității în gândire, simțire și voință.

Curriculumul de sociologie pentru ciclul liceal tip Waldorf se dorește a fi și un punct de sprijin pentru formarea capabilităților sociale, integratoare cât și pentru dezvoltarea reprezentărilor culturale. În același timp el dezvoltă câmpul de cercetare și experimentare al profesorului care are datoria și libertatea de a-și stabili propriile priorități, obiective și metode de lucru pornind de la realitatea educațională cu care se confruntă. Scopurile formative ale pedagogiei Waldorf sunt:

- A. *Formarea și dezvoltarea reprezentărilor culturale și a universului afectiv: tinerii sunt însoțiți, creditați pe drumul emancipării lor interioare, al îmbogățirii universului sufletesc spiritual.*
- B. *Întemeierea și dezvoltarea unor metode și tehnici de muncă intelectuală și de relaționare socială: cunoașterea instrumentelor de lucru intelectuală are drept scop orientarea tânărului într-un ocean informațional în continuă expansiune; dezvoltarea capabilității de a folosi informațiile în mod creator și stimulator pentru colectivitate.*

2. COMPETENȚE GENERALE

1. Identificarea unor fapte, fenomene și procese din domeniul social și a relațiilor dintre acestea, prin intermediul conceptelor specifice științelor sociale
2. Utilizarea unor instrumente proprii științelor sociale pentru caracterizarea generală și specifică a unei situații.
3. Explicarea unor fapte, fenomene, procese specifice domeniului științelor sociale prin intermediul modelelor teoretice
4. Interpretarea rezultatelor unei analize sau cercetări în domeniul științelor sociale
5. Realizarea unor conexiuni între cunoștințele dobândite în domeniul științelor sociale și aplicarea acestora în evaluarea și optimizarea soluțiilor unor situații problemă

3. COMPETENȚE SPECIFICE ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1.1. Identificarea de termeni, relații și procese specifice sociologiei</p> <p>1.2. Perceperea legăturilor dintre individualitatea umană și mediul social</p> <p>1.3. Caracterizarea imaginii de sine în raport cu percepția socială a propriei persoane.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Individualitatea umană <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Abilități, deprinderi personale ⇒ Viața în familie ⇒ Persoana și grupul social ▪ Temperamentele și viața socială <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Biografia umană ⇒ Idealul uman ⇒ Fantezia socială
<p>2.1. Utilizarea unor instrumente specifice sociologiei pentru caracterizarea domeniului social și a conduitei psiho-sociale.</p> <p>2.2. Aplicarea unor instrumente de investigare sociologică și prelucrarea datelor obținute</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Metode și tehnici de cercetare sociologică <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Interviu ⇒ Ancheta pe bază de chestionar ⇒ Sondajul ⇒ Metoda biografică
<p>3.1. Analiza unor tipuri de comportament social prin raportare la modele dezirabile.</p> <p>3.2. Explicarea unor procese sociale utilizând diferite modele teoretice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Abilități sociale <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Relații interpersonale și de grup ⇒ Prietenii; mediul școlar ⇒ Legături de lungă durată (căsătoria)
<p>4.1. Interpretarea rezultatelor unei anchete sau cercetări sociologice și evaluarea rezultatelor din perspectiva unor așteptări sociale</p> <p>4.2. Aprecierea unor tipuri de comportamente psiho-sociale în contexte sociale date</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Educația prin simțuri - educarea simțurilor <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Mass-media ⇒ Muzica; muzica disco ⇒ A fi modern, a fi "la modă"
<p>5.1. Realizarea de conexiuni între cunoștințele dobândite și proiectarea unor conduite individuale și de grup adecvate cerințelor sociale.</p> <p>5.2. Optimizarea activității individuale și în cadrul unor grupuri sociale în vederea soluționării problemelor sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grupuri sociale <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Grupuri majoritare ⇒ Grupuri minoritare ⇒ Conflictele: evitarea și rezolvarea lor ⇒ HIV, alcool, droguri; hrănirea sănătoasă

4. VALORI ȘI ATITUDINI

Competențele generale și specifice care trebuie formate prin activitățile de învățare specifice sociologiei presupun promovarea următoarelor valori și atitudini:

- Afirmarea liberă a personalității
- Relaționarea pozitivă cu ceilalți
- Încrederea în sine și în ceilalți
- Valorificarea optimă și creativă a propriului potențial
- Libertatea și responsabilitatea

5. SUGESTII METODOLOGICE

Predarea sociologiei în cursul superior Waldorf respectă treptele de maturizare psihică, - de la gândirea concretă, cauzală, la gândirea înnobilită de simțire creatoare – ajungându-se astfel în cele din urmă la formarea unei imagini asupra evoluției biografiei umanității și a țelului liber asumat de individualitate umană.

Abordarea sociologiei în stil Waldorf se face interdisciplinar în strânsă legătură cu predarea geografiei, biologiei, literaturii, istoriei etc. conferind predării o perspectivă unitară și globală asupra lumii și omului. Predarea sociologiei devine astfel și o cale a cunoașterii de sine, o formă prin care se structurează biografia, personalitatea tânărului în devenire.

În pedagogia Waldorf conținuturile predării reflectă fidel atât gradul de maturizare pentru lume a corporalului, cât și (mai ales) stadiul atins de evoluția sufletesc-spirituală a copilului sau tânărului.

Interesele adânci ale tinerilor în clasa a XI-a se orienrează din ce în ce mai mult spre probleme și întrebări cu o puternică coloratură personală, personificată. Ei își ascund întrebările lor ca pe o mare taină, dezvăluite doar ici și colo prin gesturi simbolice, discrete, de existența cărora dascălul trebuie să țină neapărat seama. Astfel tânărul trăiește concomitent și intens în două lumi; dăruit lumii exterioare și totodată preocupat de individualitatea sa lăuntrică, de problemele sale sufletești.

Centrarea pe elev ca subiect al activității instructiv-educative și orientarea acestuia înspre formarea competențelor specifice presupun respectarea unor exigențe, așa cum sunt:

- Utilizarea unor metode active:
- Învățarea prin descoperire
- Învățarea problematizată
- Învățarea prin cooperare
- Simularea
- Jocul de roluri,

Care pot contribui la dezvoltarea receptivității elevilor și a capacităților de abordare rațională a problemelor sociologice personale și publice, în contextul unui mediu social și cultural complex și dinamic.

- Realizarea unor observații, studii de caz, elaborarea unor interviuri, anchete, sondaje și studii de biografii, individual și în grupuri de lucru, pentru exersarea calității de agent social activ care ia decizii competente
- Operarea cu diferite alternative explicative în interpretarea unor fapte, fenomene, procese sociale